

Nokian Lintukoulun toiminta 2005

Nokian Lintukoulun toimintavuosi 2005 painottui pienryhmäretkeilyyn lisäksi muutamiin isompiin lintutapahtumiin. Etenkin yhteistyö Nokian Kulttuuritoimen kanssa oli kiitettävää. Toiminnasta kirjoitettiin Nokian Uutisissa. Tiedotus hoidettiin pääosin Nokian Uutisten Yhtä Köyttä-palstan ja sähköpostiringin kautta. Pirkanmaan Lintutieteellisen Yhdistyksen sivuille ei lintukoulun ilmoitteluja ole jostain syystä saatu. Lintuviestissä oli katsaus vuoden 2004 toiminnasta.

Nokian Lintukoulun taustajärjestöinä ovat Nokian Luonto ry ja PiLy. Toimintaa vetämässä ovat olleet: Pirkka Lappalainen, Tarja Riihitupa ja Anne Viitalaakso-Kaasalainen ym. lintuharrastajat.

Keväällä 2005 Nokian Luonto ry:n sihteeri Timo Tuomisto toteutti lintukoulun oman julisteen. Sitä jaettiin uunituoreena toukokuussa Nokia-viikolla Pirkkalaistorilla, Nokian Luonto ry:n pöydältä.

Talvilintulaskentaa ja pöllöretkiä

Vuoden 2005 lintukoulutoiminta alkoi **talvilintulaskennalla** loppiaisena 6.1.2005. Koskikaroja, tilhiä ja tikkejä löytyi jokunen tiaisten sekä varislintujen lisäksi pinnalistaan, mikäli joku niitä keräsi. Toimintahan painottuu retkeilylle ja lintujen suojelulle.

Perinteinen Siuron **pöllöretki** tehtiin 5.3. Ruutanan Luonnonsuojelualueelle. Kuljettiin taskulampun ja kuutamon valossa polkua järvelle. Mukana oli 13 henkilöä +2, jotka olivat olleet etuajassa. Heille kiitos helposta nuotion sytytyksestä. Nokipannukahvit kiehuivat Riihituvan Tarjan taidoilla. Jokainen sai harjoitella lettujen paistamista. Saranapannu teki tepposet ja paistajan ensimmäinen lettu lensi nuotioon käden käänteessä. Viisaat herkuttelijat olivat ottaneet mukaan kermavaahtosuihkeen. Ala-asteikäiset pojat sytyttelivät tuikkukynttilöitä ja juoksivat jäällä. Muutamat uskaltautuivat tepastelemaan lumikengilläkin.

Revontulet ilmeistyivät vihrein sävyin loimottamaan pohjoisen taivaalle. Oli kaunista ja hiljaista. Vain muutama vaimea huuhkaimen huhuilu kuului kaukaa. Ruutanan luonnontilassa ei valitettavasti ollut helmipöllöä tai sitten se tyytyi viisaasti olemaan hiljaa, kun iloinen seurue rupatteli punakoisosta, vaskitsoista, sienistä tai edelliskesän pöllöhavainnoista. Mukana olleen retkeilijän kertoma vanha havainto lapinpöllön hyökkäyksestä jäi mieleen varoittavana esimerkkinä, ettei pesäpaikan läheisyydessä ole turvallista olla. Ruutanan harmaapäätikka ja pähkinähakit olivat jossain lähistöllä kuuntelemassa yön ääniä. Ehkä aamulla nuotion ympärillä oli enemmän sirkutusta ja aikaisimmille linnuille syötävääkin. Makkarat kärisivät hiilloksella. Kun yö ja unen aika alkoi, hipsivät retkeläiset kotia kohti. Paluumatkalla kuuntelimme vielä pöllöjä. Murhasaaressa kiekui lehtopöllö. Launijärvellä puputti helmipöllö. Muuten kuului vain lettujen murinaa ja iloista hihitystä tai pitkän hiljaisuuden jälkeen suuria naurun tyrskähdyksiä.

Toinen lintukoulun järjestämä **pöllöretki** tehtiin autoillen 2.4. Kokoonnuttiin Taivalkunnan koululla, jonka pihassa 25 hengen porukalla kuultiin heti lehtopöllön äänet. Varpus, -helmi- ja sarvipöllön äänet kuuluivat myös retken aikana.

2

Kevätmuuttoa ja linnunpönttöjä

Muutontarkkailu kuuluu aina kevätohjelmaan. Alasenlahdella vietettiin 26.3. aamupäivää lintuja kiikaroiden. Mukana oli Tampere Radion toimittaja Jussi Iivonen tekemässä suoraa lähetystä kevätmuutosta.

Nokian Lintukoulun (Nokian Luonto ry) ja Nokian Kulttuuritoimen yhteinen "**Lintujen muuttopuuhat**" -**tapahtuma** järjestettiin 10.4. Alasenlahdella. Paikalla oli koleasta säästä huolimatta mukavasti väkeä, 22 henkilöä. Lapsia tai nuoria oli yhteensä 10 ja lisäksi lintuja kiikaroivat heidän huoltajansa ja muut lintukoulussa mukana olleet aktiivit. Kyhmyjoutsenpari ruokaili lähistöllä. Varpushaukka-naaras saalisteli lahdella ja yhtäkkisesti esiin tullut ampuhaukka yritti ajaa sitä pois. Upea havainto! Västäräkki lennähti kiikarikansan ylitse ja pajusirkku siraitti läheisen pajukon keskeltä. Harmaahaikarakin ilahdutti retkeläisiä. Lintutapahtuman kruunasi sääksi, joka tuli kalastamaan lahdelle ja syöksyi saalistamaan isokokoisien särjen aivan läheltä rantaa.

Pönttötalkoot pidettiin 9.4. Sarkolassa Olavi Sorrin verstaalla. Nokian Lintukoulu yhdessä Nokian Kaupungin kulttuuritoimen kanssa toimi järjestäjänä. Tapahtuma kuului osana Nokian Kulttuurikeskuksen viikariverstas-toimintaan. Työpajamaksu 5 € sisälsi myös Leena Sorrin tarjoileman keittolounaan. Mukana oli 6 lasta ja 5 vanhempaa sekä 4 ohjaajaa ahkeroinnissa pikkulinnun pönttöjä. Iso kasa niitä tulikin, yli kolmekymmentä kappaletta. "Hyvin meni, mutta seuraavalla kerralla täytyy kehoittaa osallistujia ottamaan omat vasarat mukaan", kommentoi Olli Sorri.

Stajausaamu Sarkkilanjärven lintutorneilla sunnuntaina 17.4. keräsi 13 henkilöä. Sää oli aika mukava. Miharin pelloilla ja Sarkkilassa oli pitkälti toistasataa joutsenta, metsähanhia nähtiin parikymmentä ja kurkia ainakin saman verran.

Tornien Taisto-tapahtumaa mainostettiin ja kehoitettiin linnuista kiinnostuneita menemään Nokian torneille tuolloin. Muutoinkin informoitiin PiLy:n lintutapahtumista sähköpostilistalaisille.

Äitienpäivä-aamun retki Kesäniemeen sunnuntaina 8.5. klo 6-10 kiinnosti vain muutamaa äitiä ja isää sekä Nokian Uutisten aamuvirkkua toimittajaa. Retken loppuksi veneiltiin Piikkilänjärvellä.

Pirkka Lappalainen toimi keväällä lintuoppaana Kankaantaan koulun luokalle. Retki sovittiin heidän aloitteestaan pidettäväksi Koirakorven retken yhteydessä.

Koululuokkaretkille tarvittaisiin oppaita jatkossakin, mikäli lintuharrastajia asia kiinnostaa.

Pitkäniemen lintutornilla Lastenfestareiden yhteydessä toukokuun lopussa ei tullut kovinkaan montaa lintujen tarkkailijaa. Eikä muutamalle metsäretkelle tullut osallistujia. Muutoin toiminta oli keväällä aktiivista. Ohjaajien kiireistä johtuen toiminta oli hiljaista syyskaudella.

3

Kesäaika painottui pienryhmäretkeilyyn. Kesän aikana oli mahdollisuus käydä seuraamassa **lintujen rengastamista** Jaakko Syrjäsen, Martti Lagerströmin, Hannu Järvisen, Jouni Väliahon, Tapani Kauniston tai muiden Nokian alueella rengastavien ornitologien seurassa. Petolintujen ruutukartoitus laajeni niin, että ensimmäisen kerran koko Nokia saatiin ruuduille.

Syksyllä osallistuttiin Jaakko Syrjäsen organisoimiin "myyräpäiviin" 12.-13.11.2005 tarkastamalla varpuspöllön varastoja pöntöistä.

Nokian Lintukoulun kauden päättäjäksi tehtiin laavuretki 10.12. Mukana ollut Tapio Kaisla kirjoitti retkestä näin:

Maatähtiä ja liekitettyä ananasta

Lauantai aamu Evolla, pakkasta -4°C ja aurinko paistoi kirkkaasti. Lähdin ajelemaan kohti Tamperetta sillä kaverini oli houkutellut minut mukaan Nokian Lintukoulun järjestämälle metsäretkelle Launiasjärven laavulle. Launiasjärvi sijaitsee valtatie 11 varressa noin 8km Häijästä Tampereen suuntaan. Tieltä laavulle oli vielä noin kilometrin patikkaretki metsän halki. Talvella metsästä voi löytää yllättävän paljon elämää vaikkei yhtään eläintä näkisikään, sillä jäljet lumessa kertovat paljon. Matkalla näkyi mm. karpän, lumikon, hirven ja kauriiden jälkiä. Osanottajia retkellä oli vain kuusi innostunutta, mutta se ei tunnelmaa latistanut. Liekö sitten pilvinen ja harmaa keli sekä lumisade verottanut porukkaa. Heti laavulle päästyämme alkoi lettujen sekä liekitettyjen ananasten paisto. Ananaksia en ole ikinä nuotiolla syönyt ja täytyy myöntää että jännän makuisia olivat. Syömisen ohessa jutusteltiin niitä näitä, Lintukoulun tulevista tapahtumista, valokuvauksesta sekä linnuista ja metsistä yleensä. Pidimme välillä pienen tauon ruuan teossa ja lähdimme katsomaan maatähtiä Anne Viitalaakso-Kaasalaisen johdolla. Kyseessä oli uurremaatähti, joka on kaiketi melko harvinainen. Jännän näköinen sieni siis kyseessä, ja tulihan niistä kuvia otettua vaikka harmaan päivän niukka valo häiritsikin kuvausta. Laavulla maistui vielä muutama kärjestetty makkara, jonka jälkeen saattoikin hyvillä mielin lähteä talsimaan takaisin kohti autoa.

Koonnut: Anne Viitalaakso-Kaasalainen